

හරිත වර්ණ සුපිරිසිදු පැල්මඩුල්ල නගරය

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව

පැල්මඩුල්ල සියලු පහසුකම්
සහිත පරිසරය සුරක්ෂිතකරන
නගරයක් බැවින් එහි සියලු
අංශයන් ඇතුළත් සංග්‍රහයකි.

**සැකසුම :- පැල්මඩුල්ල
ප්‍රාදේශීය සභා පරිසර අංශය**

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු

ලිපිනය:

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව,
රිල්හේන,
පැල්මඩුල්ල.

ලේකම් :

071 43 96 424

දුරකථන අංකය:

045 22 74 375

ෆැක්ස් අංකය:

045 22 74 993

විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය:

pradeshiasabhapedmulla@gmail.com

උප කාර්යාලය :

මාරපන උප කාර්යාලය,
මාරපන.

දුරකථන අංකය:

045 22 338 09

කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය :

කෙට්තැන්න,
පැල්මඩුල්ල.

දුරකථන අංකය:

045 347 1400

පැල්මඩුල්ල ගල්ලෙපිට අදාහනාගාරය:

බත්ගම්ගොඩ,
පැල්මඩුල්ල

0716554009

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව

දැක්ම

යහපාලනය කැපවීම හා

කාර්යක්ෂම සේවාවක්

තුළින් සමෘද්ධිමත්

පුරවරයක්

මෙහෙවර

ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ සෞඛ්‍යය, මාර්ග , පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ සුභ සාධන පහසුකම් සලසමින් ජනතාවගේ සුවපහසුව රැකීමට හා වැඩි දියුණුවට බලපාන සියලු කාරණයන් විධිමත් කර පාලනය කර පවත්වාගෙන යාම සඳහා එක්සිත්ව කටයුතු කිරීම අපගේ මෙහෙවර වන්නේය.

පරිසර දැක්ම

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා
බල සීමාව තුළ තුරුලතා
රකිමින් සමෘද්ධිමත් හරිත
වර්ණ හෙටක්

පරිසර මෙහෙවර

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බල
සීමාව තුළ ස්වභාවික සම්පත රැක
ගනිමින් අනාගත පරපුරට තුරුලතා
පිරි හෙටක් ගොඩනැගීම අපගේ
මෙහෙවර වන්නීය.

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව

පැල්මඩුල්ල නගරය මහරම්කරණ ජනතාවට අවශ්‍ය සේවාවන් සපයන ප්‍රමුඛතම ආයතනය පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවයි.

හැදින්වීම

සබරගමුව පළාතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශය ශ්‍රී සුමන සමන් දෙවරදුන්ගේ ආශීර්වාදය ලබන පින්බිමකි. වර්ග කිලෝමීටර් 168.341 ක වපසරියක් ආවරණය වන පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශය සභා බල ප්‍රදේශය ගම් 214කින් යුක්තවේ. ග්‍රාමසේවා වසම් 37කි. භූමි විශාලත්වය අතින් ගත්කල දිස්ත්‍රික්කය තුළ 5 වන ස්ථානය පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශය සභා බල ප්‍රදේශයට හිමිවේ. බල ප්‍රදේශයට මායිම්ව උතුරට රත්නපුර මහා නගර සභාව හා රත්නපුර ප්‍රදේශය සභාවට ද, නැගෙනහිරට වැලිගෙපොල ප්‍රදේශය සභාවට ද, දකුණු දෙසට කහවත්ත ප්‍රදේශය සභාවට ද, බටහිරට නිවිතිගල ප්‍රදේශය සභාවට ද මායිම්ව පවතී.

පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශය සභා බල ප්‍ර දේශයට පිවිසුම වන්නේ බදුල්ල රත්නපුර ප්‍රධාන මාර්ගයෙන් බදුල්ල දෙසට ගමන් ගන්නා විට නිරිවනාකැටිය හංදියෙන් කලවාන මාර්ගයට පිවිස 1.7km ගිය තැන මාරපන පාලම අසල පිහිටා ඇත. බලප්‍රදේශය මැදින් ඒ-4 මාර්ගය දිවෙන අතර, රත්නපුර නගරය දකුණු පළාත හා යා කෙරෙන රත්නපුර ඇඹිලිපිටිය මාරු මාර්ගය ද, උච්ච පළාත යා කෙරෙන බදුල්ල රත්නපුර මාර්ගය ද සම්බන්ධ වන මං සන්ධිය පැල්මඩුල්ල නගර මධ්‍යයේ පිහිටා ඇත.

115000 ක් ඉක්මවන ජනගහනයක් වෙසෙන බල ප්‍රදේශය තුළ කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රධාන ජීවනෝපාය වන අතර තේ, පොල්, රබර් හා වී වගාව ප්‍රධාන වගාවන් වේ. මීට අමතරව මැණික් කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව ද විශාල පිරිසක් නම ජීවනෝපාය සකසා ගනිති.

2018 වර්ෂයේ පැවති ප්‍රාදේශීය සභා මැතිවරණය මගින් තේරී පත්වූ ගරු සභාපති එච්.ඒ.ලක්ෂ්මන් ප්‍රේමරත්න මැතිතුමා ඇතුළු තිස්අට දෙනෙකුගෙන් සමන්විත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයක් මගින් පාලනය කරනු ලබන අතර වර්තමාන ප්‍රාදේශීය සභා ලේකම් ආර්.කේ.කපිල ජගත් ගුණතිලක මහතා ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලය 84 දෙනෙකු විසින් අවශ්‍ය කාර්ය හා කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව මගින් මෙම ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය කටයුතු පොදු උපයෝගීතා සේවා පවත්වා ගැනීම, අත්‍යාවශ්‍ය මංමාවත් ඉදිකිරීම් ඇතුළු ආයතනික කටයුතු සිදු කරනු ඇත. මෙම ප්‍රදේශයේ සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා යෝග්‍ය ඓතිහාසික ස්ථාන ගණනාවකින් යුක්ත හා දර්ශනීය දියඇලි වලින් ගහන ප්‍රදේශයකි. අඩු අදායම්ලාභී ප්‍රාදේශීය සභාවක් වුවද ලැබෙන බදු ආදායම් උපරිම ඵලදායී ලෙස යොදවා ගනිමින් හා මධ්‍යම රජයේ හා පළාත් සභා ප්‍රතිපාදන ද යොදවා ගනිමින් උපරිම මහජන සේවාවන් කිරීම ප්‍රාදේශීය සභාවේ නිරන්තර අපේක්ෂාව වේ. පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශයේ ජනතාවට තෘප්තිමත් වන ලෙස සභාවේ කටයුතු සිදු කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ අතිශය කාර්යක්ෂම හා ජනතාශීලී සේවාවක් ඉටුකරන ආයතනයක් ලෙස පවත්වාගෙන යාම මාගේ ඒකායන අපේක්ෂාවයි.

පැල්මඩුල්ලේ ඉතිහාසය

සුන්දර කිරිබත්ගල කන්ද හා කුට්ටාපිටිය කන්ද අතර දෙනවක මිටියාවතේ පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශය පිහිටා ඇත. ජනප්‍රවාදය අනුව “පැල්මඩුල්ල” නාමය සැදී ඇත්තේ, බදුල්ල දෙසින් හා මාගම්පුර දෙසින් කොළඹ දෙසට දිවෙන ප්‍රධාන මාර්ග දෙක පැල්මඩුල්ලේ දී හමුවන බවත්, පැල්මඩුල්ල නගරයේ ප්‍රධාන පාර දෙපස පැල් රාශියක් පිහිටා තිබූ බවත්, භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයේ යෙදුණු ගැල් හා කරත්ත ආදියට අවශ්‍ය පහසුකම් මෙම ප්‍රදේශයෙන් සැපයුණු අතර, කරත්ත කරුවන්ට විවේකය සඳහා ඉහත සඳහන් පරිදි ප්‍රධාන පාර දෙපස පිහිටි පැල් වෙන්කර දී ඇති අතර, මේ හේතුවෙන් පැල් බැදී මඩුල්ල “පැල් + මඩුල්ල” වූ බව සැලකේ

පැල්මඩුල්ල ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ

අනු අංකය	ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ අංකය (ක්‍රමානුකූලව)	ග්‍රාම නිලධාරී වසම
01	166	කුට්ටිපිටිය
02	166 ඒ	උඩකුල
03	167	ගඟේගම
04	167 ඒ	නාරාංගොඩ
05	167 ඔ	ඉහළ බෝපිටිය
06	167 ඔ	පිල්ඟේන
07	167 ඔ	පහළ බෝපිටිය
08	168	දෙනවක උඩකඩ
09	168 ඒ	පැල්මඩුල්ල නගරය
10	168 ඔ	පැල්මඩුල්ල ගම
11	168 ඔ	වාරිගම
12	168 ඔ	දෙනවක පානකඩ
13	169	මොරකොට
14	169 ඒ	කට්ටාගේ
15	170	පනාවැන්න
16	170 ඒ	හල්පාවල
17	170 ඔ	පොරෝඤුව
18	170 ඔ	කපුගේන්කොට
19	171	බොරාල
20	171 ඒ	යන්නස්ගම
21	171 ඔ	කොඩගම
22	171 ඔ	දොඹගස්වින්න
23	171 ඔ	දේවාලේගම
24	172	ලෙල්ලොපිටිය

අනු අංකය	ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ අංකය (ත්‍රිමාසානුකූලව)	ග්‍රාම නිලධාරී වසම
25	172 ඒ	වැලිමලුව
26	172 ඕ	බැඳන්වුව
27	172 ඔ	දිප්පිටිමල
28	178	සෝපැන්න
29	178 ඒ	සෝ භානුසිර
30	179	මාරපන
31	179 ඒ	මාඩුදැල්ල
32	179 ඕ	පොන්නකන්ද
33	179 ඔ	සල්ලින්න
34	180	පහල හකමුව
35	180 ඒ	තිරල්මම
36	180 ඕ	ඉහල හකමුව
37	180 ඔ	අලුපොත

ප්‍රදේශයේ ජනගහන තොරතුරු

අනු අංකය	ග්‍රාමී ජීවිතයේ වසම්	ජන සංඛ්‍යාව		මුළු ජන සංඛ්‍යාව	ජන ඝනත්වය (වර්ග කි.මී. ට)
		ස්ත්‍රී	පුරුෂ		
1	පහළ බිම්බිය	1018	994	2012	4024
2	හනෝමම්	1054	1039	2093	1209
3	අඵපොහ	698	642	1340	553
4	ඉහළ හහඬුව	571	554	1125	540
5	හෝණකුඹුර	742	689	1431	340
6	පහාටැන්න	3318	3104	6422	1179
7	හඬුහනෝහොට	1655	1654	3309	754
8	හොඩමම්	1267	1201	2468	608
9	වාරීමම්	726	704	1430	516
10	දේ පාහකඩ	2007	1945	3952	1404
11	කුට්ටම්බිය	1777	1634	3411	283
12	දේවාලෙමම්	1628	1600	3228	400
13	දේ උඩකඩ	772	746	1518	1144
14	හිහරාල	1974	1961	3935	862
15	හොන්කකෝද	1777	1725	3502	769.3
16	හිරල්මම්	1106	1177	2283	387.4
17	පහළ හහඬුව	1432	1421	2853	2090
18	ලෙල්ලොම්බිය	961	953	1914	501
19	පැල්මඬුල්ල කහර	1998	1799	3797	3519
20	දොම්හෙවින්න	1066	1027	2093	826

අනු අංකය	ප්‍රාමි නිලධාරී වසම	ජන සංඛ්‍යාව		මුළු ජන සංඛ්‍යාව	ජන ඝනත්වය (වර්ග කි.මී. ට)
		ස්ත්‍රී	පුරුෂ		
21	විල්සන්ත	1657	1617	3274	1018
22	උඩතුල	1182	1038	2220	482.9
23	වැලිමිඵව	2070	1890	3960	929
24	දිප්පිටිගල	959	952	1911	595
25	ගල්ලින්න	1433	1522	2955	668
26	සොරෝඤුව	1780	1824	3604	560
27	ඉහල බෝපිටිය	1059	1044	2103	490
28	තල්පාවල	1217	1259	2476	567.2
29	මාඩුදැල්ල	1123	1013	2136	571
30	බෝපැන්න	1198	1148	2346	684.36
31	මාරපන	1643	1639	3282	866
32	නාර-මහඩ	735	761	1496	324
33	බැරැණිවුව	2344	2023	4367	520
34	පැල්මිවුල්ල ගම	1896	1741	3637	2242
35	කට්ටි-ගේ	1570	1490	3060	743
36	මොරකොට	1838	1544	3382	1675
37	සන්නන්තම	1379	1039	2418	1226
	එකතුව	52630	50113	102743	713.1
	මුළු ජනගහනයෙන් % ලෙස	51.22	48.88		

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශයේ ආර්ථික තොරතුරු

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ආර්ථික රටාව කෘෂි කර්මාන්තය හා පතල් කර්මාන්තය මූලික කරගෙන පැවතෙයි. ප්‍රදේශයේ කෘෂිකර්මාන්තය පහත පරිදි පැතිර පවතී .

වගාව	අක්කර ප්‍රමාණය
වී	1342.25
තේ	9526.70
පොල්	838.93
ගම්මිරිස්	391.60
කෝපි	36.25
රබර්	3813.84
කුරුඳු	183.02
කෙසෙල්	14.00
මිශ්‍ර වගාව	1361.57
රක්ෂිත	20.00
පළතුරු වගාව	21.00
කොස්	15.00
කරාබුනැටි	1.00
	17565.16

ප්‍රදේශයේ කර්මාන්ත ශාලා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් පවතින අතර, ඒ හරහා ද ජීවනෝපාය සලසාගන්නා විශාල පිරිසකි. ප්‍රදේශයේ ඇති කර්මාන්ත ශාලා පහත පරිදි වේ .

- තේ කර්මාන්ත ශාලා -17
- රබර් කර්මාන්ත ශාලා -03
- ඇඟළුම් කර්මාන්තශාලා -05
- කළුගල් කර්මාන්ත ශාලා -02

ප්‍රදේශය පුරා පැතිර පවතින රාජ්‍ය අංශය පුද්ගලික අංශය හරහා ක්‍රියාත්මක මූල්‍ය ආයතන ශාඛා /25ක් පමණ පවතී.

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ජනගහනය 90000 ක් පමණ වන අතර, එම ජන ගහනයේ වැඩි පිරිසක් අඩු ආදායම් ලාභී පවුල්වල සාමාජිකයන් වේ. එම පවුල් බොහෝමයක ආර්ථික පසුබිම සැකසී ඇත්තේ . රජය විසින් ලබාදෙන සමෘද්ධි සහනාධාරය මත වන අතර, සමෘද්ධි සහනාධාර ලබන පවුල් සංඛ්‍යාව 11000 කට ආසන්නය.

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශයේ භූ විෂමතාව, ජලවහනය හා කාලගුණික තොරතුරු

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය මුහුදු මට්ටමේ සිට අඩි 3112 දක්වා උන්නතාංශයකින් යුක්තව පිහිටා ඇත. බල ප්‍රදේශයේ පහත්ම ප්‍රදේශය හකමුව මාරපන ප්‍රදේශය වන අතර උසම ස්ථානය අඩි 3179 ක් උස කුට්ටපිටිය කඳු ප්‍රදේශයයි.

රත්නපුර නිවිතිගල මාර්ගයට සම්බන්ධ කිරිවානකැටිය මාරපන ප්‍රදේශය ප්‍රධාන මාර්ගයට දකුණින් පිහිටා ඇති කොටසක්, රත්නපුර පැල්මඩුල්ල ප්‍රධාන මාර්ගයේ දෙපස ඇති නිම්න කොටසක් හැරුණු විට ඉතිරි සියල්ල කඳු සහිත වේ. මේ කඳු දැනට විශාල වශයෙන් කැලෑවලින් යුක්ත වන අතර මේවා ජල පෝෂිත ප්‍රදේශ වශයෙන් ද හැඳින්විය හැකිවේ. ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාව මෙම භූ විෂමතාව මත තීරණය වී ඇත.

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ජලවහනය කළු ගඟේ අතු ගංගාවන් වන දෙනවක ගඟ, වේ ගඟ, හංගමු ගඟ සහ ඒවාට සම්බන්ධ වන අතු ගංඟා රාශියකින් ද සමන්විත වේ. ප්‍රදේශය හරහා වැඩි දුරක් ගලා බසින දෙනවක ගඟ ගිණිකොන වයඹ දිශානුගතව ගලා බසින අතර, බටහිර අර්ධයේ දී ප්‍රදේශයෙන් බැහැර වී නැවතත් ප්‍රදේශයට ප්‍රවිෂ්ඨ වන ගංඟාව ගිණිකොන වයඹ දිශානුගතව ගලා වයඹ සීමාවෙන් බැහැර වී කළු ගඟට එකතු වේ.

පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මි.මී 3000-4500 ක් දක්වා ලැබේ. සම්පූර්ණයෙන්ම තෙත් කලාපය තුළ පිහිටි මෙම කොට්ඨාසයේ උතුරු මායිමට වන්නට වර්ෂාපතනය වැඩි ස්වභාවයක් ඇති අතර, උතුරු මායිමේ පිහිටි කුට්ටපිටි කන්ද ප්‍රදේශය මි.මී 4000 ට වැඩි වර්ෂාවක් පවතී. ඉතිරි කොටස් සියල්ල මි.මී 3000-4000 ක් අතර වර්ෂාවක් ලැබේ. වර්ෂාපතනය මි.මී 3500 ඊර්බාව පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය හරහා නැගෙනහිර බටහිර දිශානුගතව විහිදේ. ඒ අනුව සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු වර්ෂාවක් ලබනුයේ දකුණු ප්‍රදේශයේ පිහිටි කිරිබත්ගල කඳු මායිමයි.

අලංකාර පැල්මඩුල්ල හැඩකරන්නට ප්‍රාදේශීය සභාවෙන් සිදු කරන සේවාවන්

1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනත අනුව පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ මහජනතාවට සේවාවන් සපයයි.

01. කර්මාන්ත බදු
02. ප්‍රසිද්ධ රැගුම දැක්වීම සඳහා බලපත්‍ර ලබා දීම
03. මස් වෙළඳාම සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම
04. වරිපනම් බදු අයකිරීම
05. විනෝද බදු අය කිරීම
06. වෙළඳ කුටි බද්දට දීම
07. වෙළඳ බලපත්‍ර ලබා දීම
08. සමහර ඉඩම් විකිණීම සම්බන්ධයෙන් බදු අය කිරීම
09. අනුකූලතා සහතික නිකුත් කිරීම
10. ඉඩම් පවරා ගැනීම
11. ගොඩනැගිලි සැලැසුම් අනුමත කිරීම
12. ජලනල එළීමේදී මාර්ග පඵල කිරීමට අවසර ලබාදීම
13. නොපවරවා ගැනීමේ සහතික නිකුත් කිරීම
14. බිම් කට්ටි අනුමැතිය ලබා දීම
15. මාර්ග නම් කිරීම
16. මාර්ග පවරා ගැනීම
17. විවිධ සංවර්ධන කටයුතු
18. පැල්මඩුල්ල ගල්ලෙපිට ආදාහනාගාරයේ සේවාව
19. අනතුරුදායක ගස් ඉවත් කිරීම
20. සෂ් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ සේවාව
21. ප්‍රජා මණ්ඩල පිහිටුවීම

මීට අමතරව පහත සේවාවන් පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ පරිසර හා පොදු පහසුකම් අංශය විසින් තම ප්‍රදේශවාසීන් වෙත ලබාදීමට බැඳී සිටී.

- මාතෘ හා ළමා රක්ෂණ සේවා කටයුතු
- ආයුර්වේද සම්බන්ධ කටයුතු
- පෙර පාසල් සම්බන්ධකටයුතු
- රුක් රෝපණය හා සම්බන්ධ කටයුතු
- සුසාන භූමිසම්බන්ධකටයුතු
- සෞඛ්‍ය හා බෝවන රෝගසම්බන්ධ කටයුතු
- ගිනි අනතුරු, හදිසිආපදා සම්බන්ධ කටයුතු
- පොදු නාන ස්ථාන හාදර්ශනීය ස්ථාන සම්බන්ධ කටයුතු
- වීථි ආලෝක කිරීම් සම්බන්ධ කටයුතු
- ඔරලෝසු කණු නඩත්තු කිරීම

අලංකාර පැල්මඩුල්ල

පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශයේ පිදිය යුතු තැන්

ඓතිහාසික ගනේගම රජමහා විහාරය

රත්නපුර පැල්මඩුල්ල මාර්ගයට මුහුණලා කුඩා කඳු ගැටයක් මත පිහිටි ගනේගම රාජමහා විහාරය ස්වභාවධර්මයේ විශිෂ්ඨතම නිර්මාණයකි. කිව්වාපිටිය කඳු ශිඛරයටත් ., කුට්ටාපිටිය කඳු ශිඛරයටත් මැදිවපිහිටා ඇති හෙයින් මෙම විහාරය පිහිටා ඇති ප්‍රදේශය දෙනවක මිටියාවක වශයෙන් ද හඳුන්වයි. මහනුවර යුගයේ ලිය වී .

ඇති "විහාර අස්නෙහි" දෙනවක නාමයෙන් ද, පොලොන්නරු යුගයේ සිටම මෙම ප්‍රදේශය දෝණවක්ක යනුවෙන් (දෙනවක) හඳුන්වා ඇත.

පොලොන්නරුවේ රජකල පළමු වැනි පරාක්‍රමබාහු රජ දවස බලසේනා කඳවුරක් තිබූ බව හා පෘතුගීසි සෙන්පති අසවේදු විසින් මෙම ස්ථානයේ දෙනවක බල කඳවුර ගොඩනගාගත් බවට ද ඓතිහාසික තොරතුරු ඇත .

කෝට්ටේ රජකල හයවන පැරකුම්භා රජු දවස ගම්වර පූජා කිරීමේ සන්නසෙහි "අරමණපොල විහාරය" "අරමණපොල වෙල්යාය" "ගනේගම වෙල්යාය" යනුවෙන් වැකි සඳහන් වී ඇත.

ක්‍රි ව:1505 දී මෙරටට සේන්ද්‍ර වූ පෘතුගීසීන් මෙරට බෞද්ධ විහාරස්ථාන කඩා බිද දැමිය. රත්නපුර මහා සමන් . දේවාලය විනාශකර බටුගෙදර හරහා ගනේගම විහාරය විනාශ කිරීමට පැමිණීමට පෙර එම විහාරයේ තිබූ ලියෙන් තනනලද දාරුමය පිළිමවහන්සේ දෙනවක ගං පතුලේ සැඟවූ බව සඳහන් වේ. පෘතුගීසීන් විහාර භූමියට පැමිණ .

ඉතාලි ජාතික ලෝ ප්‍රකට චිත්‍ර ශිල්පී ලුසියානෝ මරන්සි . විහාර භූමිය තුළ කඳවුරු බැඳ සිටි බව සඳහන් වේ. මෑතක දී කල පරීක්ෂණයකින් සොයාගත් විහාර ගෙයි බිත්තියක සිතුවම් කොට ඇති පෘතුගීසීන් සොල්ලාදුවකුගේ සිතුවමින් ඉහත කරුණ සනාථවේ.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ගල්කැටයම් වලින් යුතු විහාරස්ථාන වලින් ගල් කැටයම් බහුලවම ඇති විහාරය ලෙස ද ගනේගම විහාරය හඳුන්වා දිය හැක. විහාරයට පිය නැගීමේදී අනුරාධපුර ., පොලොන්නරු යුගයන් නිතැතින්ම සිහිවේවර්ථමානයේ දී වී . ශාල ප්‍රමාණයේ අවුකන පිළිමයක් හා පොලොන්නරු ගල් විහාරයේ ඇති පිළිම වල අනුරු ද ගනේගම අරමනපොල විහාරයේ දී දැකිය හැක.

ඓතිහාසික ගල්පොත්තාවෙල රාජමහා විහාරය

මෙම විහාරය පැල්මඩුල්ල විද්‍යාල මාවතේ පිහිටා ඇතැයි පවසා වන්දනා වාරය අවසානයේ ශ්‍රී සුමන සමන් . දෙවියන්ගේ ආහරණ හා දේව ප්‍රථිමාව මෙම විහාරස්ථානයේ තැන්පත් කරන අතර, නැවත ශ්‍රී පාද වන්දනා වාරය ආරම්භය සඳහා දේවාහරණ හා දේව ප්‍රථිමාව ශ්‍රී පාදස්ථානයට වැඩිමවීම සිදුකරන්නේ මෙම ඓතිහාසික ගල්පොත්තාවෙල රාජමහා විහාරයේ සිටයි.

පිවිසුම රත්නපුර ප්‍රධාන මාර්ගයෙන් බදුල්ල - ඇඹිලිපිටිය -: දෙසට ගමන් ගන්නා විට පැල්මඩුල්ල නගරයෙන් වම් පැත්තට හැරී කුට්ටාපිටිය මංසන්ධියේ සිට විද්‍යාල මාවතේ 500m පමණ ගිය තැනදී ගල්පොත්තාවෙල රාජමහා විහාරය හමු වේ.

පැල්මඩුල්ල ඓතිහාසික රාජමහා විහාරය

මුළු සිරිලකම ආලෝකමත් කරමින් නූතන වංශයේ මහා ප්‍රඥා ප්‍රදීපය දැල්වූ හුදෙකලා පහන්සිල පැල්මඩුල්ල ඓතිහාසික රාජමහා විහාරයයි මීට අඩසියවස් .03ට පෙර මෙම ස්ථානයේ සිදුවූ ඓතිහාසික සංසිද්ධිය වන තෙවන ධර්ම සංගායනාව නූතන අධ්‍යාපන හා ආගමික පුනරුදයේ අඩිතාලම ලෙස සැලකේ. ඉතිහාස ලේඛනයන්ට අනුව ගිරුවාපත්තුවේ සිට පැමිණි කපුගංකන්දේ සිල්වතා එවකට පාලකයින්ගෙන් අවසර ගෙන වල් බිහිවූ කොටුවෙහෙර පදිංචියට සුදුසු ලෙස පිළිසකර ගෙන ඇතඉන් කලකට පසු ඔහුගේ මළනුවන් .

ගෙන්වා"පැල්මඩුල්ලේ සිල්වතා" ලෙස පැවිදි කොට ගෙන මෙම ස්ථානය පන්සලක් කොට ගත් නිසා ඊට පැහැදුනු විජය රාජසිංහ රජු මෙම විහාරයට පැල්මඩුල්ල ගම්වරය පිදු බව සඳහන් වේ. සීතාවක රාජසිංහ රජු විසින් මීට වසර 174 පමණ පෙර ආඩි පරේවරුන්ට හිමිකර දී තිබූ ශ්‍රී පාදස්ථානයේ පාලන බලය නැවත රාජ්‍ය අනුග්‍රහය මත ලබාගැනීමට මුල් වූයේ පැල්මඩුල්ල රජමහා විහාරයේ සහ පරපුර බව ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ.

ක්‍රි ව:1867 දී මෙම විහාරය මුල්කරගෙන පැවතුණ තුන්වන ධර්ම සංගායනාව සමස්ථ ශ්‍රී ලංකාවේම නූතන අධ්‍යාපනික හා ආගමික පුනරුදයේ පසුබිම බව මනාව ඔප්පු වේඵ් ධර්ම විනයන් යලි නගා සිටුවීමත් ., වරින් වර විෂම ලෙස ග්‍රන්ථාරූඪව තිබූ ත්‍රිපිටක ධර්මය යලි ශුද්ධ කරවා ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීම වැදගත්කොට සැලකිය හැක.

ඓතිහාසික බුදුලෙන රාජමහා විහාරය (බුජේස්ලෙන)

රත්නපුර .මී.බදුල්ල ප්‍රධාන මාර්ගයේ ලෙල්ලොපිටිය හන්දියෙන් වමට හැරී හෙට්ටිකන්ද අතුරු මාර්ගයේ කි - 03ක් ගමන් කල විට බුදුලෙන විහාරය හමුවේ. බුදුලෙනගල් විහාරය රාජාධිරාජසිංහ රජ සමයේ කරවන ලද පිළිගැනේවලගම්හා රජු සමයේ ඉදිකල බව පැවසුවද ඒ සඳහා හෙදිදරවිකල හැකි සාක්ෂි නොමැති . .තරම්ය අතීතයේ මෙම ලෙන බුජේස් ලෙන නමින් හඳුන්වා ඇත අඩි .125ක පමණ දික් වූ ගල් ගුහා දෙකක් දකුණුපස ගුහාවේ විහාරය පිහිටා තිබෙන අතර, දහඅය රියන් සැතපෙන බුදු පිළිමයක් හා තවත් පිළිම රැසක් නිර්මාණ කර ඇත.කිසි දිනෙක නොසිදෙන ගල් ලීද ගුහාව තුල දක්නට ඇත . මෙම විහාරය ස්වභාව ධර්මයේ විශ්මිත නිර්මාණයක් ලෙස සැලකිය හැක.

පිවිසුම බදුල්ල රත්නපුර ප්‍රධාන මාර්ගයෙන් බදුල්ල දෙසට ගමන් ගන්නා විට ලෙල්ලොපිටිය ග්‍රාමයෙන් වමට - : හැරීලෙල්ලොපිටිය හෙට්ටිකන්ද මාර්ගයට පිවිස බැරැණ්ඩුව ග්‍රාමයෙන් දකුණු පසට ඇති බුදුලෙන මාර්ගයට පිවිසීමෙන් බුදුලෙන රාජමහා විහාරය හමු වේ.

ලෙල්ලොපිටිය හන්දියේ සිට මුළු දුර 5.2km

ඓතිහාසික සුදර්ශෝදය පිරිවෙන

පැල්මඩුල්ල නගරයේ නගරයට යාබදව පිහිටි මෙම පිරිවෙන ඓතිහාසික අතින් ඉපැරණි පිරිවෙනකිකතෝලික . ගෘහ නිර්මාණ ලක්ෂණ හා බෞද්ධ ගෘහ නිර්මාණ ලක්ෂණ පිහිටි එනම විහාරය මෙම විහාරය බව ඉතිහාසය .තොරතුරු සපයයි

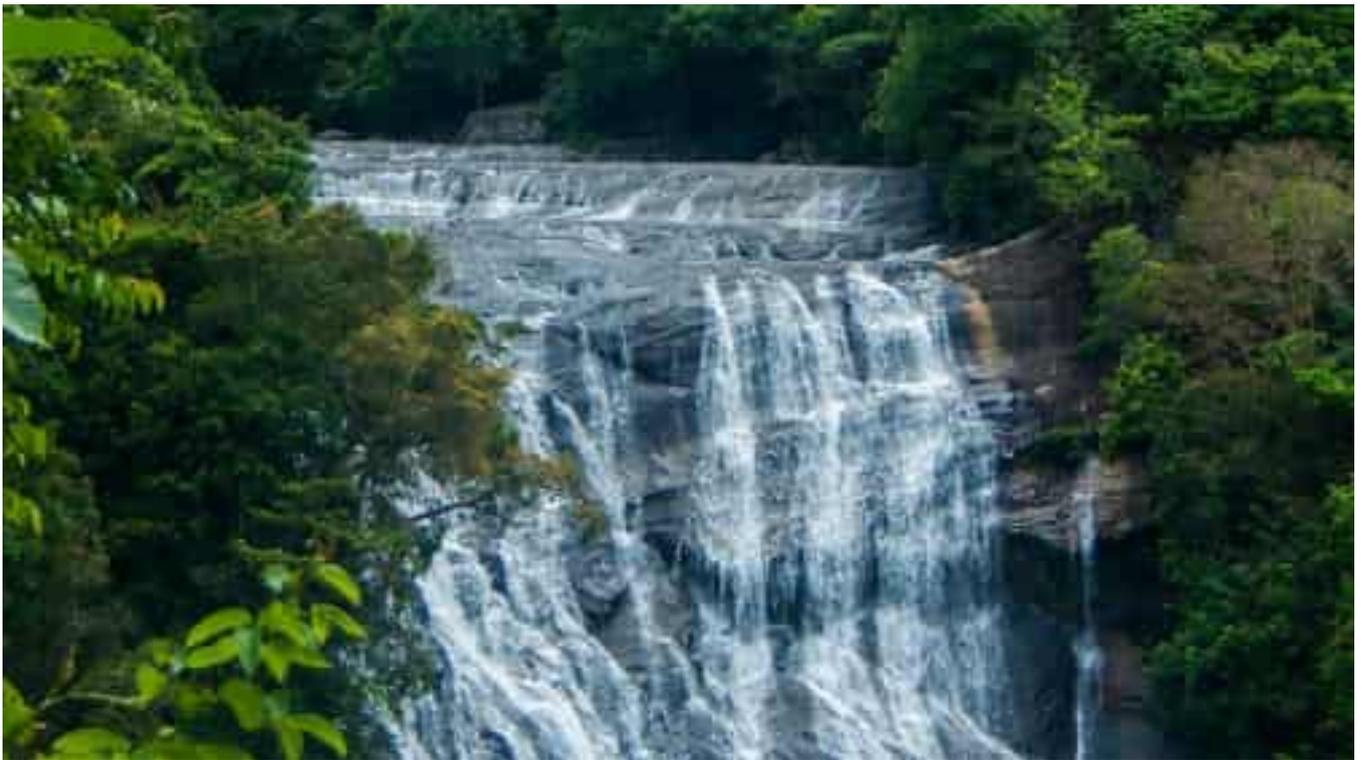
පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ සංචාරක ස්ථාන

කිරිදි ඇල්ල

ලංකාවේ දිය ඇලි අතුරින් නවවැනි ස්ථානයේ ලා සැලකෙන මෙම දිය ඇල්ල පැල්මඩුල්ල නගරයේ සිට කි මී. 06ක් ඵපිටින් ගලාහැලෙන දර්ශනීය දිය පහරකි උසින් අඩි .350ක් ද පළලින් අඩි 60ක් පමණ ද වේ. ඇල්ල . ඉස්මත්තේ පිහිටි "කළු වර මුකලානේ" සිට මංගල ගමන අරඹයි. කිරිදි ඇල්ල පහල කොටසේ ඇත . 8 'දියගන්වල' නම් ස්වභාවික දිය තටාකය නිසා සමයේ දී හිස් කිරීමෙන් වැසී ලැබෙන බවට අදත් වැඩිහිටියන් විශ්වාස කරති. කිරිදි ඇල්ලට මෙම නම ලැබී ඇත්තේ කිරිදි වැල් බහුලව තිබීම නිසා බව මතයක් පවති. කිරිදි ඇල්ල . වනපෙත තුල ගොරකා, මුගුණ, අරළු, වෙනිවැල්, ගිරිනිල්ල වැනි ඖෂධීය තුරු ලතා ද, හොර, කැකුණ, නැටවි, උරුකුණු, වෙලං, දුම් වැනි වටිනා වෘක්ෂ ලතා ද, උරා, මීමින්නා, ඕළු මුවා, ගෝනා, ඉත්තෑවා, භාවා, රිලවා වැනි සත්වයෝ ද, නයා, පොලගා, පිඹුරා, කුණකටුවා, ඇහැටුල්ලා වැනි උරගයෝ ද බහුල වශයෙන් කිරිදි ඇල්ල ආශ්‍රිතව දිවි ගෙවන බව ද, මෙම ඇල්ල පිහිටි ප්‍රදේශයේ දරුණු කුෂ්ඨ රෝගයකින් පෙළුණු රජ කෙනෙකු විසූ හෙයින් කුෂ්ටාපිටිය නමින් ද, පසුව කුට්ටාපිටිය වශයෙන් වෙනස් වී ඇති බව ද ගැමියන් පවසති.

පිවිසුම බදුල්ල රත්නපුර මාර්ගයේ බදුල්ල දෙසට ගමන් ගන්නා විට පැල්මඩුල්ල නගරයෙන් වමට හැරී - : කුට්ටාපිටිය මාර්ගය ඔස්සේ 6.4km ගිය තැන කිරිදි ඇල්ල හමු වේ.

පුළුන් ඇල්ල

පැල්මඩුල්ල පානකඩ ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති මෙම දිය ඇල්ල උසින් දළ වශයෙන් අඩි 300ක් පමණ වේ යැයි අනුමාන කෙරේ. කිරිඳිගල කඳුවැටිය පුරාවට . කිරිඳිගල කන්ද ජල පෝෂක මගින් මංගල දියවර සපයයි . කොහොඹ දෙවියන්අරක්ගෙන තිබෙන බව හා එම දේවාහරණ මෙම ඇල්ල තුළ ඇති ගුහාවක සභවා ඇති බව පවසයි. පුරාණයේ පානකඩ ප්‍රදේශයේ දී කිරිඳිගල කන්ද මතින් ආඩම්බරව කඩාහැලෙන පුළුන් . ඇල්ල ඉතා දර්ශනීයව දිස්වේ

මරක්කල ඇල්ල

පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශයේ සභාවට අයත් මිදලන ගම් පියසේ මෙම දිය ඇල්ල පිහිටා ඇත. දියඇල්ලේ උස අඩි .18ක් පමණ වේ. වෙළඳ කටයුතු . මරක්කල ඇල්ල නාමය සෑදී ආකාරය පිළිබඳ රස කථාවක් ද ජන කථාවන් වේ . සඳහා මෙම ප්‍රදේශයට පැමිණි එක් මරක්කල ජාතිකයෙක් දිනක් බිමතින් මාළු ඇල්ලීමට පැමිණ සඟය පාදයේ බිලි පිත්ත ගැටගසාගෙන සිටිය බවත්, ඔහු බිමතින් සිටි නිසා නින්ද ගිය විට විශාල ආදෙක් බිලි පිත්තෙන් ඇද මෙකී මරක්කල පුද්ගලයා ද දිය යටට ඇදගෙන ගිය බව ගැමියෝ පවසති. ඉතා විශාල දිය තටාකයක් ලෙස . ඇල්ල කඩා වැටෙන ස්ථානය හැදින්විය හැක

තොට්ලගම වැව (තොප්පුකොළමවැව)

පිවිසුම බදුල්ල රත්නපුර ප්‍රධන මාර්ගයේ පැල්මඩුල්ල නගරයෙන් බදුල්ල දෙසට ගමන් ගන්නා විට කුට්ටාපිටිය -:
මංසන්ධියෙන් හැරී කුට්ටාපිටිය මාර්ගය ඔස්සේ කුට්ටාපිටිය කිරිඳි ඇල්ල පිහිටි ස්ථානයෙන් වමට හැරී
.තොට්ලගම මාර්ගය ඔස්සේ ලඟා විය හැකිය

පැල්මඩුල්ලේ සිට -9.1km

කුට්ටාපිටියේ සිට -2.7 km

ගන්කන්දගෙදර වලව්ව

පිවිසුම පැල්මඩුල්ල නගරයේ කුට්ටාපිටිය මාර්ගයට පිවිස විද්‍යාල මාවත ඔස්සේ මහින්ද විද්‍යාලය අසලින් -:
.ගනේගම මාර්ගයට පිවිස ගන්කන්ද ගෙදර වලව්වට ළඟා විය හැකිය
පැල්මඩුල්ලේ සිට -1.2km

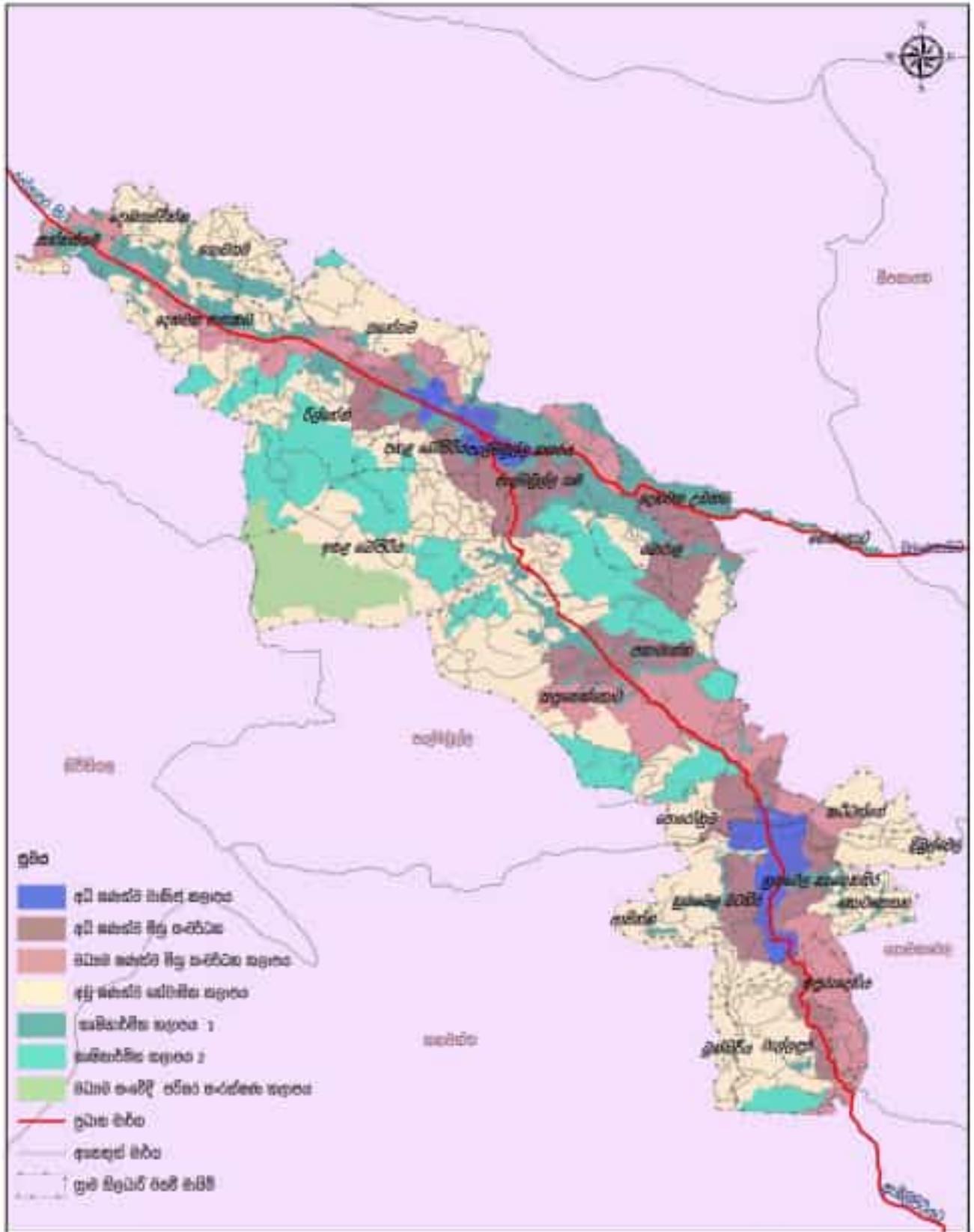
රජනැව ඇල්ල

රත්නපුර නගරයේ සිට නිව්තිගල මහා මාර්ගයේ සැතපුම් 04ක් පමණ ගිය තැන මෙම ඇල්ල හමුවේ අඩි .42ක් පමණ උසින් යුතු මෙම දිය ඇල්ල "කබරගල මුකලානෙන්" මංගල ගමන අරඹයිපැරැන්නන් පවසන පරිදි . වලගම්බා රජු ස්නානය කල ස්ථානයක් හෙයින් රජනැව ඇල්ල ලෙස ප්‍රසිද්ධව පසු කලෙක රජනැව ඇල්ල ලෙස හැඳින්වීමට වූ බව පැවසේතවද රජුගේ ආභරණ ඇල්ල ආශ්‍රිතව ගල් ලෙනක තැන්පත් කර ඇති බවත් ., ඒවා සුරක්ෂිතව රැකබලා ගැනීමට රත් ආදෝ ඇති බවත් ඔවුන්ගේ විශ්වාසයයිකෙසේ නමුදු ස්වභාවධර්මයේ විශ්මිත . .නිර්මාණයක් ලෙස මෙම ස්ථානය හඳුන්වා දිය හැක

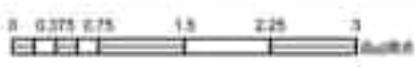
සුපිරිසිදු නගරයේ අංගයන්

පැළමඩුල්ල කලාපීය සැලැස්ම

- ප්‍රභේද**
- අධි සහතික වනජීවී කලාපය
  - අධි සහතික සිඳු පැරණික
  - මධ්‍යම සහතික සිඳු පැරණික කලාපය
  - අඩු සහතික වනජීවී කලාපය
  - වනජීවී කලාපය 1
  - වනජීවී කලාපය 2
  - මධ්‍යම පරිමිත පැරණික කලාපය
  - ප්‍රධාන මාර්ග
  - අනෙකුත් මාර්ග
  - ප්‍රමාණවත් පරිමිත මාර්ග

කලාපීකරණ සැලැස්ම
පැළමඩුල්ල - කලාපීය කාර්මික බල ප්‍රදේශය

අගුරු 2023
 කාර්මික පැරණික අධිකරණ

ප්‍රධාන: කාර්මික පැරණික අධිකරණ
 සැලැස්ම - කාර්මික පැරණික අධිකරණ (2023 - 2025)
 සකස්: සලකුම් අංශ
 සහතික: අගුරු 2023

මධ්‍යම වෙළඳපොළ

පැල්මඩුල්ල සතිපොළ

ළමා උද්‍යාන හා නාගරික උද්‍යාන

වාහන නැවතුම් ස්ථාන

ଇଙ୍କି ନାଏକପୁର

පුස්තකාල පහසුකම්

පැල්මඩුල්ල ප්‍රදේශයේ දැනුම ගවේශනය කරන, පොත් හා පුවත්පත් පරිශීලනය කරන ජනතාවගේ ප්‍රයෝජනය උදෙසා පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් පුස්තකාල සේවාවන් පවත්වාගෙන යන අතර, දැනට පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් පහත පරිදි මහජන පුස්තකාල 03ක් නඩත්තු කරනු ලැබේ.

පුස්තකාලයේ නම	ආරම්භ කරන ලද දිනය	අයත්වන ශ්‍රේණිය
ශ්‍රීමත් ආර්.ප්‍රේමදාස අනුස්මරණ මහජන පුස්තකාලය, රිල්හේන, පැල්මඩුල්ල	1976-12-07	III ශ්‍රේණිය
ශ්‍රීමත් ජේ.ආර්.ජයවර්ධන අනුස්මරණ මහජන පුස්තකාලය, මාරපන	1987-07-02	
බණ්ඩාරනායක ගුණානුස්මරණ මහජන පුස්තකාලය, පාතකඩ, පැල්මඩුල්ල	1960-10-04	III ශ්‍රේණිය

ක්‍රීඩා පිටි

රට වාහන නැවතුම් ස්ථාන

පදික වේදිකා සහිත මාර්ග පද්ධතිය

පොදු වැසිකිලි පහසුකම්

නගරය තුළ අනවසර ඉදිකිරීම්

නගරය තුළ අනවසර ඉදිකිරීම් තිබූ අතර ඒවා ඉවත් කිරීමට දැනුම් දී ඇති අතර ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් නොවන ඉදිකිරීම් අනෙකුත් ආයතන වෙත ඉවත් කරන ලෙස දැනුම් දී ඇත.

විලි පහන්

පැල්මඩුල්ල ගල්ලෙපිට ආදාහනාගාරය

පිවිසුම පැල්මඩුල්ල නගරයේ -: සිට බලංගොඩ මාර්ගයේ පැල්මඩුල්ලේ සිට -1km ළඟා විය හැකිය.

பேல்டுல்லு அடங்கனாவரலே சிரீசகலசேம பெல்மதுளபிர சுடுகாட்டின் தளவமைப்பு Layout of Pelmadulla Crematorium

දැන්වීම් පුවරු

ඩිජිටල් දැන්වීම් පුවරු

අනවසර රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන පාලනය

අවහිරතාවකින් තොරව පදික වේදිකා පැවතීම

නගරය ඇමදීමේ කාලසටහන

පැල්මඩුල්ල නගරය - : සතියේ දින 07 පිරිසිදු කිරීම එච්. රාණි මිය වන අතර ඇය නිවාඩු දිනවල එස්.සමිත්ද මයා සේවාවට යොමු කළ යුතුය.

කහවත්ත නගරය - : සතියේ දින 07 පිරිසිදු කිරීම එච්. වසන්තා මිය වන අතර ඇය නිවාඩු දිනවල එස්.සමිත්ද මයා සේවාවට යොමු කළ යුතුය.

කැළි කසල එකතු කිරීමේ කාලසටහන

කාණු සුද්ධ කිරීමේ කාලසටහන

සතියේ සදුදා හා බදාදා දිනයන්හි එස්.දුමින්ද මයා හා විජේවීර මයා මේ සඳහා යොමු කර ඇත.

ඔරලෝසු කණු

නාගරික ජනතාව සමඟ ශ්‍රමදාන සිදු කිරීම

සංනීපාරකෂාව වර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන්

පැල්මඩුල්ල හරිත උද්‍යානය

බෝවන රෝග වැළැක්වීමේ කටයුතු

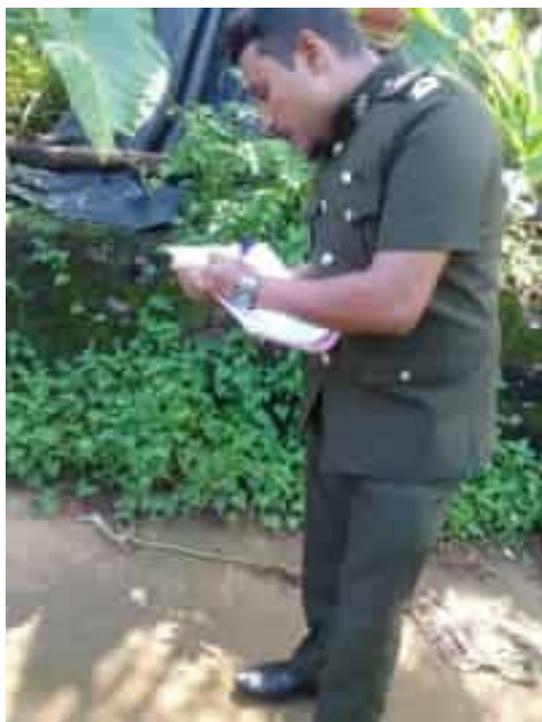
දානපතියන්ගේ දායකත්වයෙන් නගරය අලංකරණය

නගරයේ ආහාර සාම්පල් පරීක්ෂාව

විලී පහන් සඳහා පුනර්ජීවන බලශක්තිය යෙදවීම

රථවාහන ධාවනය විධිමත් කිරීමට අදාළ සංඥා පුවරු

මාර්ග රක්ෂිතය ක්‍රමවත්ව නඩත්තු කිරීම

නගරය අලංකාර කිරීමට ධාවන මංචීරු අතර දූපත් කොටස් තැබීම

පදිකයින්ට ආරක්ෂාව සැපයීම

වීලී පහන් දැල්වීම

වීලී පහන් දැල්වීම හා නිවීම සඳහා වීලී පහන් ආසන්නයේ ඇති නිවාසයට භාර දී ඇත.

පාලනයෙන් තොර ජංගම වෙළඳාම්

ස්තූතිය....

- එදා මෙදාතුර පැල්මඩුල්ල වෙනුවෙන් මුවෙන් වදනක් හෝ ලබාදී පැල්මඩුල්ල ඉහළින් තබන්නට වෙහෙසුනු ජීවත්ව සිටින සියලුම මහජනතාවටත්, අද මෙළොව නොසිටියත් ඒ පිරිසටත් මෙම ස්තූතිය ප්‍රකාශ කරමි.
- පැල්මඩුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ ලේකම්තුමා ඇතුළු සියළුම කාර්ය මණ්ඩලය
- පැල්මඩුල්ල අලංකාරකරණ සියලුම සෞඛ්‍ය කාර්යය මණ්ඩලයටත් මෙම ස්තූතිය ප්‍රකාශ කරමි.